

Život – odkud?

Rádl napsal v Útěše, že „život nepovstal z hmoty; nemohl ani vstoupit do těla zvenčí“ – ale co potom zbývá? Tady si musíme nejprve položit otázku, jak rozumíme onomu „z hmoty“- víme vůbec, co to je „hmota“? Co když „hmota“ sama není ničím, co by původně bylo neživé? Co když „hmota“ je vždycky už „předživá“, jak toho slova užíval Teilhard de Chardin? Co když život povstal z před-života, který charakterizoval a charakterizuje veškerou hmotu? Ovšem i zde stojíme před otázkou: jestliže život povstal z před-života, kde se vzal ten před-život? Protože byl (a nadále je) spjat s hmotou (ovšem jinak, nově chápanou jako „od počátku“ před-živou), je původ před-života tentýž jako původ hmoty. To je jediný možný závěr, chceme-li trvat na tom, že život nepovstal z hmoty, ale ani nevstoupil do „těla“ (tj. do hmoty) „zvenčí“. A zároveň nás to vede k dalšímu závěru, pokud bychom chtěli užít termínu „stvořen“: život nemohl být stvořen tak, že by byl do „hmoty“ vpraven, vsunut dodatečně, neboť to by znamenalo „zvenčí“, alespoň v rámci dosavadní tradice. Zamítneme-li ono „zvenčí“, zbývá už poslední krok: byl sice „stvořen“, ale „zevnitř“. A pak už zbývá jen jedno: také „hmota“ vznikla stvořením, a to rovněž „zevnitř“, z „vnitř“ – ale ne z „nitra“ něčeho, co má také vnějšek, ale z „nitra ryzího“, z ryzí nepředmětnosti.

(Písek, 101227-2.)